

Refugiul al sufletului trist. Mai mult chiar, „oglindea spartă”, cum spune autoarea, este foarte importantă pentru creația ce va urma. Celebra oglindă cu mânerul de os s-a spart, fără zgomot, și cu nenumărate dungi plecate dintr-un punct adânc al marginii și care îi stricau ovalul clar și pur, are o importanță simbolică. Manuela se privește din nou în oglinda spartă ca să constate că nu mai vede nimic înăuntru, nici fața ei, nici reflexul altor lucruri, ci doar un gol adânc, un pustiu, un chip sec, o mască la fel de goală precum oglinda.

Din acel moment, autoarea face un salt către epicul intens și lucrează la următoarele opere unde subconștientul psihologic dobândește un sens românesc. În contextul respectiv se conturează romanul. *Balaurul* rămâne unul dintre puținele opere care reflectă drama războiului din perspectivă feminină.

Proza de început surprinde trăirea interioară a sufletului, pune accent pe sensibilitate, pe viața interioară a femeilor preocupate de descoperirea de sine pentru a putea percepe lumea. Numai că Hortensia Papadat-Bengescu nu se oprește aici, ea va renunța la proza orientată spre oglindirea sensibilității sufletului și se va concentra pe cunoașterea intuitivă, pe senzații și percepții care nu vor avea legătură cu lumea proprie a sufletului, ci cu ceea ce se întâmplă în afara ei. I s-a reproșat că literatura feminină nu poate percepe altceva decât femeia cu problemele ei intime, sentimentale, nu și valorile sau cultura acesteia în societate. „Femeia în artă este preocupată în primul rând de finalitățile și monstruozițiile fiziologice și în mică măsură de valorile idealizate” [6, p. 144].

BIBLIOGRAFIE

1. BEAUVOIR, SIMONE DE. *Tout compte fait*. Paris: Editura Gallimard, 1972.
2. CROHMALNICEANU, OV. S. *Cinci prozatori în cinci feluri de lectură*. București: Editura Cartea Românească, 1984.
3. GOETHE, J. W. *Faust*. București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1957. Traducere de Ion Iordan.
4. JENNINGS, CHANTAL BERTRAND. *L' Eros et la femme chez Zola*. Paris: Editura Klincksieck, 1977.
5. MICHEL, ARLETTE. *Le mariage et l' amour dans l' oeuvre romanesque d' Honore de Balzac*. Teză de doctorat. Paris. 3. 23 mai 1975. Librairie Champion 1976.
6. MINCU, MARIN. *Critice II*. București: Editura Cartea Românească, 1971.
7. PAPADAT-BENGESCU, HORTENSIA. *Opere*. Vol. I. București: Editura Minerva.
8. RADIAN, S. *Portrete feminine în romanul românesc interbelic*. București: Editura Minerva, 1986.
9. RALEA, MIHAI. Concert din muzică de Bach. În *Perspective*. Editura „Casei Școalelor”, 1928, pp. 74-82.
10. VANCEA, VIOLA. *Hortensia Papadat Bengescu: universul citadin reper și interpretări*. București: Editura Eminescu, 1980.
11. VIANU, TUDOR, O ideologie feminină – noua feminitate. În „*Sburătorul*”, an I, nr. 3 din 3 mai 1919.

TEXT, CONTEXT ȘI DISCURS ACADEMIC

*Șatravca Larisa, drd.,
Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”*

CZU: 81'42:37.0

Abstract

This present article is an overview of the terms *text*, *academic text*, *discourse* and *academic discourse*, the structure and content of which are influenced by the *context* of communication. The human sender is determined by all the contextual elements: by the place where the communication takes place, by the general social context, by the relationship with the receiver etc., in the realization of the speech acts. A current stage in the development of academic communication is transmission of texts, speeches via Internet technologies, made through various forms, networks, platforms etc.

Key-words: text, academic text, discourse, academic discourse, context

În prezent, a te informa, a comunica reprezintă principala dimensiune a existenței fiecăruia din noi. Stilul de comunicare abordat este important și trebuie să îndeplinească calități precum: calitatea, corectitudinea, puritatea cuvintelor, precizia, concizia etc. Ca formă a stilului științific, discursul academic are un scop special: a convinge; el operează prin intermediul conceptelor specifice, urmărește înțelegerea și adaptarea la viața socială.

În încercarea de a da o definiție discursului academic, identificăm că însuși termenul „discurs” este unul polisemantic. Cele mai recente abordări ale termenului „pun accent pe latura constructivă, prezentând discursul ca pe un ansamblu de strategii corelate cu o anumită situație de comunicare” [11]. Astfel, discursul este pus în opoziție cu termeni ca *limbaj*, *limbă*, *vorbire*, *enunț*, *text*, fiind definit ca unitate comunicațională aparținând unui gen discursiv specializat, ca realizare individuală a limbii [12, p. 10]. Termenul *discurs specializat* se referă la modul în care limba este utilizată într-un domeniu de activitate. Astfel, există *discursul științific/academic* (în sociologie, lingvistică, matematică, fizică etc.), *discursul tehnic* (de ex., în telecomunicații, petrochimie etc.), *discursul profesional* (în ramuri precum turismul, ceasornicăria, jurnalistica etc.).

În sistemul ternar *limba/ discurs/ text*, propus de R. Martin, textul este efectul reconstrucției operate de componenta discursivă care asigură inserția frazei în coerența textului, unde: discursul este un ansamblu infinit de fraze posibile, limba este un ansamblu finit de semne și reguli, iar textul este un ansamblu organizat de enunțuri [apud 14, p. 72].

Din punct de vedere lingvistic, discursul este în complementaritate cu textul. Textul reprezintă o configurație de unități/ secvențe propoziționale coerente și coezive semiotico-sintactic. „Textul este o unitate sintactică, semantică și pragmatică superioară frazei, unitate segmentabilă, în vederea operațiilor de analiză, în unități inferioare și la nivelul căreia se dezvoltă raporturile sintactice de coordonare, apozitiv, intermediar-explicativ și intențional” [10]. Considerațiile pe care le expune Daniela Roventța-Frumușani, în *Analiza discursului. Ipoteze și Ipoteze*, cu privire la noțiunile discurs și text sunt completate de definiția competenței de comunicare [14, pp. 65-66], ca o caracteristică esențială a individului; autoarea nuanțează opinia lui Umberto Eco, prevăzând trei dimensiuni subordonate: *competența lingvistică*; *competența socioculturală*; *competența enciclopedică* [11, p. 223].

Eugen Coșeriu definește discursul ca pe un *act lingvistic individual*, iar textul fiind conceput ca produsul actului respectiv, obținut prin intervenția competenței expresive a locutorului [7, pp. 236-237]. Orice act de vorbire pune în joc un limbaj și patru elemente legate de acesta: emițătorul, receptorul, tema mesajului, (referentul) și codul utilizat. Relația dintre cele patru elemente este variabilă [apud 16, p. 71].

Spațiul în care sunt utilizate textele academice este academia, adică acele spații în care sunt dobândite și diseminate cunoștințe formale despre o anumită disciplină. Elaborarea textelor academice se realizează în scopul comunicării, diseminării și schimbului de cunoștințe, precum și discutarea acestora. Autorii acestui tip de text sunt de obicei studenți, profesori și cercetători.

Cercetătoarea Silvia-Adriana Tomescu analizează discursul academic din 3 perspective: a) a discursului inaugural; b) a discursului de recepție; c) din perspectiva discursului didactic ca formă a transmiterii cunoașterii, unde condițiile de producere și finalitățile discursului didactic sunt parte componentă a discursului academic. Cercetătoarea subliniază și dimensiunea inter- și transdisciplinară ce legitimează un discurs academic [15, p. 123].

Conținutul și maniera în care se comunică se afla sub influența contextului comunicării academice, unde contextul este „ansamblu al factorilor care, dincolo de trăsăturile determinate de structura lingvistică a enunțurilor, afectează semnificația acestora” [1]. Contextul este un concept central și caracteristic pentru pragmatică, desemnând orice informație de bază care se presupune că e împărtășită de emițător și de receptor, și contribuie la interpretarea unui anumit enunț de către receptor. În asemenea cazuri, se folosește controlul pragmatic, urmărindu-se situația comunicativă, contextul în care are loc comunicarea, adică se conturează actele de vorbire respective. „Actele verbale sunt acte performate prin utilizarea limbii în situații de comunicare concrete” [8, p. 21].

Cercetătoarea E. Constantinovici caracterizează actul de vorbire sub trei aspecte: *locuționar, ilocuționar și perlocuționar*. Actul locuționar este considerat un act de emisie a unor secvențe cu o anumită structură fonetică, gramaticală și semantică. O anumită secvență lingvistică nu va constitui un act de vorbire atâta timp cât nu va fi asociată cu o anumită intenție a emițătorului care reprezintă forța ilocuționară a acesteia. Cercetătoarea menționează că actul ilocuționar nu este o consecință a celui locuționar. Ele au loc simultan. Diferența este că în primul caz nu se cere răspuns, iar în cazul al doilea se cere un răspuns: fie în formă verbală, fie prin reacție comportamentală. Actul perlocuționar poate fi reprezentat drept un act ilocuționar plus efectele lui (extralingvistice) asupra receptorului. Efectele reale pot să coincidă sau să nu coincidă cu cele intenționate de emițător. Pe baza aceasta se disting acte perlocuționale eficiente și ineficiente [4, p. 7]. Datorită filtrului gramaticalității, componenta locuțională este considerată obiectul de studiu al gramaticii și, parțial al foneticii, iar componenta perlocuționară înclină spre aspectul deontologic, spre etică. Doar componenta ilocuționară rămâne a fi studiată de pragmatică. Iată de ce în literatura de specialitate se atestă denumirea de act ilocuționar pentru a desemna exclusiv actele de vorbire.

Pentru ca textele academice să fie ușor de citit și conținutul lor ușor de găsit, acestea urmează, de obicei, o structură predeterminată (ex: Modelul IMRaD (Introducere, Metodă, Rezultate și Discuții)). Deși această structură poate varia ușor în funcție de subiect, obiectivul rămâne același: pentru a facilita cititorului să găsească ceea ce caută în text. Rolul structurii este acela de a fi cadrul propriu-zis care reunește toate părțile diferite [9].

Textele academice pot avea obiective diferite, pot prezenta caracteristici particulare, precum și pot avea nevoie de extensii diferite, pentru a expune și dezvolta ideile care trebuie transmise. Având în vedere acest lucru, există diferite tipuri de texte academice și fiecare îndeplinește, de asemenea, funcții diferite.

În lucrarea *Introducción a la comunicación académica*, autorii fac o clasificare a textelor academice conform scopului comunicării academice/ științifice. Tipurile de texte sunt: raport de cercetare, articol științific, monografie, expoziție, poster, eseu, conferință, proiectare de cercetare, teză, disertație și altele [3, p. 15].

Aceste tipuri de texte trebuie să fie:

- relevante – să fie în timp util;
- pragmatice – să urmeze o ordine;
- atente – ideile expuse cu claritate și profunzime;
- argumentative – declarațiile făcute să fie explicate și argumentate;
- bazate pe surse științifice și fiabile pentru tratarea subiectului scris;
- precise – să folosească limbajul formal.

În prezent, textele academice/ științifice pot fi găsite în cărți, reviste, videoclipuri, documentare, ziare, pe internet (blog, web ...). Este esențial să recunoaștem că mass-media oferă informații instantaneu lumii; avansarea tehnologică a fost responsabilitatea imediată a menținerii unei societăți colective în comunicare [*ibidem*, p. 12].

Textele academice sunt lucrări intelectuale care abordează sau aduc un subiect anume și sunt elaborate într-un mod formal. Din punct de vedere lexical, textul discursului academic cunoaște o anumită uniformitate, o anumită rigiditate care rareori permite să existe unele schimbări ce pot ilustra cunoștințele vaste ale vorbitorului care operează cu un anumit limbaj metalic [6, p. 58]. Absența arhaismelor, regionalismelor sau a argoului reprezintă, de asemenea, mărci definite ale discursului academic.

Cercetătorul rus V. I. Karasik, în lucrarea *Языковой круг: личность, концепты, дискурс*, menționează că „dorința de precizie maximă într-un text științific îi conduce, uneori, pe autori la o complexitate semantică (terminologică) și sintactică excesivă a textului” [20, p. 232]. Discursul în această situație vine să ajute la înțelegerea textului.

Prin structura sa, discursul academic este descriptiv și constructiv. În succesiunea componentelor sale, mobilizează două funcții ale limbii stabilită de tipologia lui Roman Jakobson, funcția referențială și funcția metalingvistică. Ele sunt realități lingvistice constante, deoarece, pe de o parte, tot discursul academic înglobează problema referentului într-un anumit context de comunicare, care este determinat de constrângerile situaționale și, pe de altă parte, ilustrează o adevărată practică socială ancorată pe accentul argumentativ.

Majoritatea discursurilor academice au drept scop persuadarea auditoriului. Argumentarea este văzută ca un ansamblu de tehnici discursive ce își propun să ducă la apariția sau să crească aderarea celor prezenți la ideile/ teoriile prezentate. În cadrul acestui proces sunt foarte importanți operatorii argumentativi interfrastici care poziționează interlocutorul spre un anumit tip de concluzie.

Potrivit lui Ph. Breton [2, pp. 18-21], într-o demonstrație sunt patru categorii de argumente:

- 1) argumente care fac apel la o autoritate (pozitivă sau negativă), folosite pentru a susține/ critica o idee, numite și argumente ale autorității;
- 2) argumente care presupun apelul la cunoștințe comune;
- 3) argumente care propun reprezentarea realității dintr-un punct de vedere subiectiv pe care emițătorul urmărește să-l adopte;
- 4) argumente care apelează la principiul analogiei, la exemple, sau la diferite tipuri de formulări metaforice.

Expunerea în acest tip de discurs/ text argumentativ se face prin intermediul unor conectori care indică tipul relației logice existente între propozițiile argumentative. Astfel, în lucrarea *Teoria textului: termeni-cheie* [5], autorii clasifică conectorii după funcția pe care o exprimă:

- care marchează teza: *păreră noastră este că, vom arăta că, de menționat faptul că;*
- care introduc premisele: *având în vedere că, cum, căci, de altfel, de fapt, dovadă că, astfel numai, că, de asemenea;*
- care introduc argumentul: *vom demonstra de ce, ca să ne exprimăm mai clar, raționamentul este următorul;*
- care introduc o premisă sau un dat (*justificatori*): *fiindcă, pentru ca, de fapt, în fapt, dat fiind ca, cum, dovada ca etc.;*

- care introduc primul argument sau prima premisă: *mai întâi de toate, în primul rând, să începem prin a..., trebuie amintit mai întâi că..., prima marcă se referă la..., să pornim de la...;*
- care introduc următoarele argumente sau premise: *în plus, în al doilea rând, în continuare, la fel, pe de altă parte, nu numai, ci și...;*
- care introduc ultimul argument: *în fine, în ultimul rând, nu în ultimul rând;*
- care introduc regula generală (*generalizatori*): *pe baza regulii care susține că...; dat fiind ca...; e valabil ca.../atunci...; se știe ca...; admitând ca...; presupunând ca...; având în vedere ca...; atunci etc.;*
- care introduc modalitatea sau calificatorul (*modali*): *după cât se pare, după mine etc.;*
- care introduc sursa, autoritatea (*garanți*): *după cum spune autorul...;*
- care introduc rezerva (*de relativizare*): *doar dacă nu, în afară de etc.;*
- care introduc o contra opinie (*alternativi*): *nu cred că, nu sunt de acord când spui că, nu mi se pare că, nu mă convinge teza;*
- care leagă argumentele între ele: *și, dar, iar, ci, sau;*
- care introduc teza sau concluzia (*concluzivi*): *deci, așadar, prin urmare, iată de ce etc.*

Strategia argumentativă fundamentală constă în producerea de temeuri acceptabile pentru destinatar, pentru al convinge de adevărul tezei. Textul urmărește convingerea destinatarului. Într-un argument se încearcă demonstrarea unei teze care nu este acceptată neapărat de către destinatar pe baza unor propoziții cu care acesta este de acord.

O altă caracteristică a discursului academic este fenomenul intertextualității. Cercetătoarea Elena Ungureanu, în lucrarea *Dincolo de text: HYPERTEXTUL*, menționează că „discursul științific se bazează pe concepția intertextualității și a dialogului. Un asemenea studiu se extinde dincolo de cooperarea directă dintre interlocutor într-o anumită situație comunicativă” [18, p. 63], iar cercetătorul rus Karasik spune că „relațiile intertextuale în legătură cu textul unui articol științific sunt prezentate sub formă de citări și legături și îndeplinesc funcții de referință, evaluare, etichetă și decorativă. Textele precedente pentru discursul științific sunt lucrările clasicilor științei, citate cunoscute de mulți, numele monografiilor și articolelor, ilustrații etc.” [20, p. 232].

Studiul discursului este indisolubil legat de analiza următorilor factori: emițător/ receptor, spațiul/ timpul comunicării, intenția comunicativă a enunțatorului, tema discursului, contextul. Relevând importanța analizei descrierii cadrelor vorbirii, Eugen Coșeriu le clasifică în patru tipuri: situație, regiune, context și univers de discurs [*apud* 5, p. 60].

După E. Coșeriu, „constituie context al vorbirii toată realitatea care înconjoară un semn, un act verbal sau un discurs, ca «știință» a interlocutorilor, ca prezență și ca activitate” [*apud* 19]. Astfel, tipologia contextelor diferă de la un autor la altul, în mod curent, se distinge între context lingvistic (verbal) și context nonlingvistic (extralingvistic, extraverbal, nonverbal). La aceste două tipuri, E. Coșeriu adaugă și contextul idiomatic, reprezentat de limba în care se comunică și care constituie „fondul” vorbirii. După Coșeriu, contextul verbal poate fi imediat sau mediat (context tematic), pozitiv sau negativ (în cazul insinuării, aluziei, sugestiei), iar contextul extraverbal cunoaște o diversitate de forme: context fizic, context empiric, context natural, context practic, context istoric, context cultural [*apud* 1]. Contextele comunicative înglobează o componentă sociologică, una psihologică și una lingvistică (locul unde se inserează enunțul considerat în ansamblul discursiv din care face parte).

Într-o accepțiune mai largă, contextul este chiar mediul în care există un obiect. Textul este de neconceput fără context, tot așa cum contextul fără text. În calitate de subiecți ai limbajului, noi „nu vorbim numai cu limba, cu sistemul lingvistic, ci vorbim, în afara faptului că vorbim, și cu tot corpul, vorbim și cu toată cunoașterea lucrurilor, și cu toate ideile despre lucruri, și cu toate imaginile pe care le avem despre lucruri, și cu toate contextele, nu numai explicite, ci și implicite” [apud 19].

Cercetătoarea Elena Ungureanu remarcă faptul că „unul din tipurile actuale de context e *contextul hypertextual*, pe care îl creează spațiul online” [18, p. 54], unde „hypertextul reprezintă unitatea fundamentală a comunicării online” [ibidem, p. 106]. Aceasta se datorează faptului că comunicarea în internet reprezintă o etapă actuală de dezvoltare a comunicării prin limbă, care este realizată prin diverse forme de comunicare.

Actualmente, în contextul Științei deschise, se pune accentul pe modul deschis de circulație a cunoștințelor către societate și cercetători. Acestea, fiind produse de către comunitatea academică, sunt orientate întâi de toate spre beneficiul societății în general, precum și al științei în mod particular. Interacțiunea științifică și socială, lucrul în echipe profesionale, contactele profesionale și științifice informale și formale sunt din ce în ce mai frecvent efectuate prin intermediul tehnologiilor Internetului, fiind constituite Internet-comunități academice [17, p. 40]. Sun formate *rețelele academice și profesionale*. Aceste rețele, mai succint descrise ca „rețele specializate pentru cadre universitare”, se concentrează pe conectarea utilizatorilor pe baza intereselor de cercetare, a afilierii, a locației sau ale altor variabile [13, p. 38].

În concluzie, putem menționa că textul academic și discursul academic sunt produse lingvistice elaborate. Acestea sunt rezultatul manifestării controlate a competențelor cognitive și lingvistice prin exploatarea sistemului limbii, care este un sistem de semne și de reguli de utilizare. Presupun, deopotrivă, operațiuni de semnificare (simbolizare) prin care se exprimă personalitatea individului și de relaționare (transmitere, comunicare), care au finalitate socială. Textul și discursul sunt de neconceput fără contextul lingvistic, sociologic și psihologic.

BIBLIOGRAFIE

1. BIDU-VRÂNCEANU A., CĂLĂRAȘU C. et. al. Dicționar general de științe ale limbii. București: Editura Științifică, 1997. Disponibil pe: <https://www.academia.edu/10986209/87525919-DSL-Dictionar-de-Stiinte-Ale-Limbii> (vizitat 20.04.2020).
2. BRETON Ph., L'argumentation dans la communication, 3 ed. Paris: La Découverte, 2003. Disponibil pe: https://www.academia.edu/30607844/Breton_Philippe_Largumentation_dans_la_Communication (vizitat 22.05.2020).
3. CINEROS BARAHONA S., LESCANO Silva D. et.al. Introducción a la comunicación académica. El texto científico. Riobamba: Escuela Superior Politécnica del Chimborazo, Instituto de Investigaciones, 2016. 92 p. Disponibil pe: https://www.researchgate.net/publication/316635759_Introduccion_a_la_Comunicacion_Academica_El_texto (vizitat 12.05.2020).
4. CONSTANTINOVICI E. Comunicarea – între semiotică și pragmatică, În: Analele Științifice ale Universității de Studii Europene din Moldova. 2014, nr. III(1), pp. 4-8. Disponibil pe: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/42232 (vizitat 09.04.2020).
5. CONSTANTINOVICI, E.; VARZARI, E. et.al. *Teoria textului: termeni-cheie*. Chișinău: Inst. de Filologie al AȘM (Tipogr. „Profesional Service” SRL), 2011.
6. COROI I.-C. Le discours scientifique entre rigidité et élasticité lexicales. În The Proceeding of the International Conference „Communication, Context, Interdisciplinarity”. Section: Language and Discourse, nr.3. Tîrgu Mureș: Editura „Petru Maior” University Press, 2014 pp. 587-593. Disponibil pe: <https://studylibfr.com/doc/1896614/le-discours-scientifique-entre-rigidite-et-elasticite> (vizitat 02.04.2020).

7. COȘERIU, E. *Lección de lingvistică generală*. Chișinău: ARC, 2000.
8. IONESCU-RUXĂNDOIU L. *Limbaj și comunicare. Elemente de pragmatică lingvistică*. București: ALL EDUCATIONAL, 2003. 112 p. Disponibil pe: <https://www.scribd.com/presentation/146681007/LIMBAJ-%C5%9E-COMUNICARE-LILIANA-IONESCU-RUXANDOIU> (vizitat 14.04.2020)
9. MANNINEN S. The structure of the academic text. Disponibil pe: <http://writingguide.se/writing/the-structure-of-the-academic-text/> (vizitat 19.04.2020)
10. NAGY, R. *Sintaxa limbii române actuală*. Suceava: Editura Universității „Ștefan cel Mare”, 2002.
11. NICHIFOR C. Discursive types and variants in media communication (Tipuri și variante discursive în comunicarea mediatică). În: *Literature, Discourse and Multicultural Dialogue*. Tîrgu Mureș, 2014. Disponibil pe: <http://www.upm.ro/ldmd/LDMD-02/Lds/Lds%2002%2028.pdf> (vizitat 25.03.2020).
12. NICHIFOR C. Particularități lingvistice ale comunicării în revistele electronice pentru femei. Analiză contrastivă (limba română/limba italiană). Teză de doctor. Rezumat. Suceava, 2017. Disponibil pe: [http://www.usv.ro/fisiere_utilizator/file/Doctorat/2017/09/Pavel/Rezumatul%20tezei%20Pevel%20\(Nichifor\).pdf](http://www.usv.ro/fisiere_utilizator/file/Doctorat/2017/09/Pavel/Rezumatul%20tezei%20Pevel%20(Nichifor).pdf) (vizitat 07.04.2020).
13. RĂDULESCU C. Z. Evaluarea în sistemele de cercetare științifică prin platforme web, instrumente și rețele online. În: *Revista Română de Informatică și Automatică*. 2019, vol. 29, nr. 1, pp.35-44. Disponibil pe: https://www.researchgate.net/publication/334626743_Evaluare_in_sistemele_de_cercetare stiintifica_prin_platforme_web_instrumente_si_retele_online (vizitat 02.04.2020)
14. ROVENȚA-FRUMUȘANI, D. *Analiza discursului. Ipoteze și ipostaze*. București: Tritonic, 2005.
15. TOMESCU S.-A. O lectură comparativă a discursurilor didactice (I). În: *Studii de Biblioteconomie și Știința informării*. 2014, nr.8, pp. 123-126. Disponibil pe: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=40945>
<http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A27051/pdf> (vizitat 17.04.2020).
16. ȚĂRNĂ, E. *Bazele comunicării*. Chișinău: Prut Internațional, 2017.
17. ȚURCAN N. Comunicarea științifică în contextul accesului deschis la informație. Chișinău: CEP USM, 2012. 324 p. Disponibil pe: https://www.academia.edu/35640038/Comunicarea_%C8%99tiin%C8%9Bfic%C4%83_%C3%AEn_contextul_Acesului_Deschis_la_informa%C8%9Bie._Chi%C5%9Fin%C4%83u_CEP_USM_2012._323_p._ISBN_978-9975-71-253-8 (vizitat 02.05.2020).
18. UNGUREANU E. *Dincolo de text: HYPERTEXTUL*. Chișinău: Arc, 2014. 280 p. Disponibil pe: https://www.academia.edu/33890584/Elena_Ungureanu._Dincolo_de_text_hypertextul._Chi%C8%99in%C4%83u_Ed._Arc_2014_280_p (vizitat 12.05.2020).
19. UNGUREANU E. Textul și – textele. Disponibil pe: <https://idsi.md/textul-si-textele> (vizitat 24.04.2020).
20. КАРАСИК В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Волгоград: Перемена, 2002. Disponibil pe: <https://studfile.net/preview/1806336/page:16/#20> (vizitat 11.06.2020).

POEZIA LUI NICOLAE ESINENCU: FORMELE DE EXPRESIE ALE JOCULUI

*Luțev Oxana, drd.,
Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”*

CZU: 821.135.1.09

Abstract

The article analyzes the forms of expression of the game in the literature of the Bessarabian writer Nicolae Esinencu, from the scenes with the children's games, to the games of words, language, performance, intertext. These are compared with those of the classic representatives of the motif: Creangă and Eminescu. Literature is a play with time, space, civilizations and history, and the game becomes a subject of interest, a reason that is found in the works of many writers, each representing it in its own way. For the Bessarabian author, the playful is largely Harlequin, the Harlequin revealing itself as a deeply human dimension.

Key-words: game, playful, performance, Nicolae Esinencu, irony, intertextuality.

Dacă ar fi să definim Jocul din viziunea copilului teribil al literaturii române, în opera căruia totul se petrece sub semnul lumii ca teatru, iar el jucând însuși jocul lumii, fiind arlechinul și arlechinescul dintr-însul relevându-se ca om al lumii și ca omenesc (Mihai Cimpoi), putem